

AGNEBERG

UDDEVALLA GYMNASIESKOLA

Uddevalla kommun
Agneberg
Rektorsområde Cecilia Kjerstadius
0522-69 60 00 (vx)

Handlingsplan 2017-2018

Skolans riktlinjer för arbetet mot diskriminering
Plan mot kränkande behandling på Agneberg, Uddevalla
gymnasieskola.

Program: SA och SPINT (rektorsenhet CEKJ)

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Lagar och styrdokument	2
Definitioner och begrepp	3
Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.	3
Agnebergs värdegrund	3
Utvärdering	5
Främjande insatser och övergripande ramar	10
Kartläggning	12
Förebyggande insatser	13
Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling	18

Handlingsplan

Bakgrund

Skollagen (6 Kap.8§)

Enligt Skollagen är varje enhet skyldig att ta fram en plan mot kränkande behandling, för att säkerställa att skolan aktivt arbetar förebyggande. Det är skolans huvudman, d.v.s. kommunen, som ansvarar för och genomför arbetet med att ta fram planer. Varje rektor har ansvar för att arbetet genomförs på respektive enhet och i samarbete mellan skolans elever och personal.

Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)

Enligt diskrimineringslagen ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering. Skolans skall ha riktlinjer och rutiner för hur arbetet för att motverka diskriminering skall ske. Skolan ska också följa upp och dokumentera detta arbete.

Lagar och styrdokument

Skollagen (1 kap. 5 §)

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsmiljölagen (AFS 1993:17)

Arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs.

Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Är när skolans personal på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Är när någon kränker en elevs värdighet och det har samband med diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröring, tafsande, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Kränkande behandling

Är när någon kränker en elevs värdighet men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningar kan vara verbala som nedsättande yttranden om någons klädsel, övervikt, hårfärg etc. Kränkningarna kan också vara fysiska som t ex knuff eller sätta krockben.

Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen, medan kränkande behandling definieras av skollagen.

Repressalier

En studerande som påtalat eller anmält någon ansvarig person för diskriminering eller annan kränkande behandling eller som medverkat i en utredning kring detta, får inte utsättas för repressalier av huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal.

Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.

Agneberg är en del av Uddevalla gymnasieskola och på Agneberg studerar knappt 920 elever. Hos oss finns både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Knappt 40 % av eleverna är pojkar och ca 60 % är flickor. Agneberg är en modern skola med en lång utbildningstradition. På rektorsområde Cecilia Kjerstadius går ca 360 elever fördelat på Samhällsvetenskapsprogrammet med drygt 220 elever och knappt 140 elever på SPINT. För oss är det viktigt att alla elever trivs och känner sig trygga och därför har vi tillsammans tagit fram en gemensam värdegrund.

Agnebergs värdegrund

På Agneberg skall alla känna sig trygga, utvecklas och trivas och Agbergsandan skall genomsyra det dagliga arbetet och hur vi är mot varandra.

Agnebergsandan

- Alla vi på Agneberg respekterar varandras arbete, åsikter och ägodelar.
- Alla vi på Agneberg visar respekt för vår skola och vår arbetsmiljö.
- Alla vi på Agneberg ansvarar för att skapa och upprätthålla en anda där alla känner att de är delaktiga och värdefulla.
- Alla vi på Agneberg strävar efter att göra ett gott arbete och att hjälpa andra att göra detsamma.
- Alla vi på Agneberg bemöter varandra på ett vänligt, värdigt och respektfullt sätt.

Ordningsregler 2018 för hela Agneberg

Reglerna gäller på hela skolan d.v.s. i klassrum, korridorer, café, Agnebergshallen etc.

1. Bemötande

- Vi behandlar varandra som vi själv vill bli behandlade genom att t.ex. hälsa på varandra och inte vara högljudda.
- Vi respekterar varandras rätt att vara som vi är med våra olika åsikter, värderingar och egenskaper.
- Vi diskriminerar, trakasserar eller nedvärdera inte varandra.
- Vi tar hand om varandra och lämnar ingen utanför.
- Vi tar inte kort eller filmar varandra i skolan om vi inte kommit överens om det.
- Vi skiljer på sak och person vid t. ex diskussion.
- Vi väntar på vår tur i kön till matsalen.

2. Arbetsro

- Vi kommer i tid till lektioner .
- Vi har med oss det vi behöver till lektioner.
- Vi lyssnar när andra har ordet.
- Vi engagerar oss i våra studier.
- Vi låter våra mobiler vara avslagna, eller på ”tyst” och de används inte på lektionstid.
- Vi använder dator enligt lärarens anvisning.
- Vi ser till att biblioteket är en plats där vi får studiero.
- Vi fuskar inte vid prov, inlämningsuppgifter eller vid andra skoluppgifter.

3. Aktsamhet

- Vi är måna om skolans miljö och förstör inte genom att t.ex. klottra.
- Vi rör eller tar inte varandras saker utan att fråga om lov.
- Vi skräpar inte ner i skolan eller på skolgården
- Vi tar ansvar för skolans material
- Vi lämnar klassrummet med stolar och bänkar i ordning

Tillägg och förtydliganden till ovanstående regler

FUSK av alla slag (t.ex. kopiering från nätet, lån av kamrats arbete eller fusk vid prov) får inte förekomma. All användning av mobiltelefoner under prov betraktas som fusk.

Vid provtillfällen gäller: **Elev**, du ska vid provet bete dig så att fusk inte kan misstänkas.

Lärare, du ska bete dig så att fusk inte kan ske.

Utvärdering av skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Rektorsenhet SA/SPINT (Samhällsvetenskapsprogrammet och SPINT)

Under våren 2017 genomfördes en enkät på skolan och deltagandet för SA/SPINT var 63 %. Vi kan se en minskning med 2 procentenheter i svarfrekvensen i jämförelse med året 2016 som hade en svarsfrekvens på 65 %. Vi kan därför konstatera att vi inte har nått vårt uttalade mål att för 2016/17 öka svarsfrekvensen. Det är andra året i rad som svarsfrekvensen minskat åren 2014 och 2015 låg svarsfrekvensen på 69 %. Målet att öka svarsfrekvensen behöver kvarstå för läsåret 2017/18.

Tabell 1: Elevernas svar på frågan hur de trivs på skolan i procent

Svar	Antal 2017	2016%	2017%
Trivs mycket bra	79	41	35
Trivs bra	109	43	48
Trivs ganska bra	28	11	12
Trivs inte så bra	8	2	4
Trivs inte alls	0	0	0
Vet ej	1	1	0
	228	99	99

Kommentar:

Källa: Elevenkät 2014 och 2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 2: Elevernas svar på frågan om de känner sig trygga på skolan, i procent.

Svar	Antal 2017	2016%	2017%
Jag känner mig alltid trygg	168	64	52
Jag känner mig oftast trygg	57	29	37
Jag känner mig ganska trygg	13	5	8
Jag känner mig	2	0	1

sällan trygg			
Jag känner mig aldrig trygg	3	1	1
Vet ej	2	0	1
	245	99	99

Källa: Elevenkät 2015 och 2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

De flesta eleverna på SA/SPINT trivs på skolan, sammanlagt 95 % svarar att de trivs ganska bra, trivs bra eller trivs mycket bra. Siffran ligger på samma nivå som föregående läsår då den också låg på 95 %. Enkäten visar också att de flesta eleverna känner sig trygga. På SA/SPINT har 97 % svarat att de alltid känner sig trygga, oftast känner sig trygga eller känner sig ganska trygga. Motsvarande siffra för 2015 var 98 %. Vi kan dock se en viss förskjutning mot att en lägre andel elever svarar att de alltid trivs och känner sig trygga mot att de oftast trivs och känner sig trygga. Vi ser också att några fler elever har svarat att de inte trivs eller känner sig trygga. En förklaring till förändringen kan vara att läsåret 2016/17 och då särskilt höstterminen 2016 präglades av det var stökigare i korridorer och allmänna utrymmen än vad de brukar vara samt att en specifik incident skedde som drabbade några elever och skapade en allmän oro hos andra elever. Olika åtgärder genomfördes under läsåret för att skapa större trygghet och det är därför viktigt att under nuvarande läsår följa upp och för att se att ovanstående problematik och oro inte kvarstår.

Ett annat mål för läsåret 2016/17 var att göra kunskapen om lagarna mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling större och att göra skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling mer känd bland eleverna. Enkätens resultat visar en klar förbättring särskilt i jämförelse med 2013. I enkäten 2013 svarade 75 % av eleverna på Agneberg att de kände till att det fanns lagar mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och motsvarande siffra för enkäten 2016 och 2017 är 93 %. Vi har däremot inte lyckats med vårt mål att öka kännedomen ytterligare. Även vad gäller frågan om eleverna känner till att skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling kan vi se en förbättring. I enkäten för 2013 svarade 48 % eleverna på Agneberg ja och i enkäten 2016 svarade 70 % ja på frågan och 2017 hade motsvarande siffra för SA/SPINT ökat till 74 %. Vad gäller handlingsplanen kan vi konstatera att vi nått vårt mål att ytterligare öka kännedomen.

Tabell 3: Andel elever som känner till att det finns lagar (Diskrimineringslagen och Skollagen) mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, i procent.

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2015	CEKJ 2016	CEKJ 2017
Ja	75	92	93	93
Nej	25	7	7	7
Summa %	100	100	100	100
Antal svar	343	244	245	221

Källa: Elevenkät 2013-2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 4: Andel elever som känner till att det på Agneberg finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling i procent

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2015	CEKJ 2016	CEKJ 2017
Ja	48	71	70	74
Nej	52	29	30	26
Summa %	100	100	100	100
Antal svar	343	244	245	221

Källa: Elevenkät 2013-2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

I enkäterna från 2014-2017 fanns följdfrågor om eleverna känner till innehållet lagarna och i planen. I enkäten 2014 svarade 46 % att de känner till innehållet i lagarna och endast 28 % att de kände till innehållet i skolans plan. I enkäten från 2015 kan vi se att andelen elever som känner till innehållet i lagarna har ökat till 56 % medan andelen som svarat att de känner till innehållet i planen ligger kvar på samma nivå. Tyvärr såg vi en nedgång vad gällde resultatet för 2016. Andelen elever som kände till innehållet i lagarna hade minskat till 48 % och andelen som svarat att de kände till innehållet i planen har minskat till 22 %. Under läsåret 2016/17 var därför ett av målen att öka kunskaperna om innehållet.

I enkäten 2017 la vi efter förslag från elevskyddsombuden till ytterligare ett svarsalternativ där eleverna gavs möjlighet att svara att de känner till innehållet i planen och lagarna till viss del. Bakgrunden till detta var att eleverna trodde att det var svårt att svara ja eller nej på frågan då många nog kunde en del men var osäkra på om de kände till hela innehållet. Resultaten av denna förändring är att andelen elever som svarat ja att de känner till innehållet i lagarna eller att de kände till viss del är 74 % och motsvarande siffra för innehållet i planen är 52 %. Vi kan också se att andelen som svarat nej d.v.s. att de inte känner till innehållet i lagarna och planen är minskat från 50 % 2016 till 22 % 2017 vad gäller lagarna och från 68 % till 37 % vad gäller planen. Vi kan konstatera att fler säger att de känner till innehållet i lagen och planen men det är svårt att svara på om ökning är orsakad av den nya utformningen av svaralternativen eller att kunskapen har ökat. Troligtvis kan mycket förklaras av den nya utformningen men det kan också vara en kombination eftersom vi haft som fokus under läsåret att öka kunskaperna om de aktuella lagarna och skolans plan. Andelen elever som uppger att de under läsåret arbetat med frågor kring diskriminering och kränkande behandling i utgör 44 % i skolan ligger kvar på samma nivå som föregående år. Resultatet är liksom föregående år svårt att förklara eftersom vi vet att vi årligen genomför en rad aktiviteter ämnet i samband med skolstart, i undervisningen och på temadagar. Vår slutsats är att eleverna inte alltid ser våra främjande och förebyggande aktiviteter som ett led i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och att de är kopplade till skolans plan. Vi behöver bli tydligare och bli bättre på att koppla samman våra aktiviteter med skolans plan samt lagstiftningen på området så att eleverna lättare ser sambandet och förstår bakgrund och syfte med aktiviteterna.

Andelen elever som svarade att de inte blivit utsatta för diskriminering var 2107 94 % och det är en viss ökning jämfört med 2016 som låg på 91 %. Av de 11 elever som känt sig diskriminerade uppges olika diskrimineringsgrunder men etniskt tillhörighet samt religions och annan trosuppfattning är de två vanligaste diskrimineringsgrunderna och tillsammans har 8 elever svarat att de diskrimineras utifrån dessa två grunder. Inga anmälningar utifrån diskrimineringslagen gjordes under läsåret. Andelen elever på SA/SPINT som uppger att de inte blivit kränkta ligger på samma nivå som föregående läsår och utgör 95 %. Det går inte att hitta något tydligt mönster i kränkningarna men några av dem handlar om att ha blivit utsatt för kränkande tilltal av elev eller lärare. Två anmälningar om kränkande behandling inkom och blev utredda under läsåret. De handlade om elever som kränkte elever.

De områden som vi arbetade med utifrån elevenkäten 2017 var sexualitet och religion/etnicitet, att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolan. Vi har också arbetat för att öka svarfrekvensen på enkäten.

Följande åtgärder/aktiviteter har genomförts:

- ✓ Majoriteten av ämnesgrupperna har lämnat in en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området.
- ✓ Agneberg är sedan höstterminen 2015 en FN-skola. Att skolan har ett tydligt fokus på mänskliga rättigheter märks bland annat genom den FN-förening som elever startade 2016. Eleverna anordnade en föreläsning på en temadag med journalisten Emanuel Karlsten. Föreläsningens fokus var sociala medier och olika frågeställningar kopplat till hur vi påverkas av sociala medier. Elevföreningen har också drivit olika "aktioner" under läsåret. Skolmat, bekämpning av minor och jämställdhet har t.ex. varit i fokus.
- ✓ Elever från IM har genomfört gymnasiepraktik på SA och Miljöpraktik på SA och SPINT. Målet med gymnasiepraktiken är att öka inkludering/ integration.
- ✓ Ett övergripande mål för skolan är inkludering/integration. En Kompetensutvecklingsdag genomfördes för all personal genomfördes den 15/8 med bland annat Kadir Merail som inspiratör och föreläsare.
- ✓ Ett övergripande mål för läsåret var samarbetet med Globala Skolan och lärande för hållbar utveckling. Kompetensutvecklingsdag för personalen genomfördes 18/8 med temat - Från ord till handling. Personalen fick ta del av föreläsningar, workshops och aktuell forskning om hur vi kan arbeta med FN:s klimatmål och inom t ex området social hållbarhet.
- ✓ Kompetensutveckling för personalen om psykisk ohälsa med föreläsaren Ullakarín Nyberg överläkare, psykiatriker och forskare från Stockholm genomfördes. Föreläsningen gav handfasta råd till vi kan möta någon som inte mår bra och tappat livslusten.
- ✓ Kuratorerna har besökt alla årskurs tvåor och pratat om psykisk ohälsa.
- ✓ FN-rollspel om global hållbarhet har genomförts för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3.
- ✓ Vi har genomfört olika aktiviteter för att motverka kränkande språkbruk. En av temadagarna inriktades på detta och lärare har sedan inom olika ämnen fortsatt att arbeta med temat inom t ex ämnet svenska har eleverna skrivit en utredande

text om fult språk; vad som anses vara fult språk och i vilka situationer det kan accepteras resp. inte accepteras.

- ✓ Tre temadagar har genomförts:
 - 1) **Demokrati och förståelse:** Temat var mänskliga rättigheter, artikel 3 ”Rätten till ett tryggt liv”. Klasserna tog upp begreppen Integration, segregation, assimilation, utanförskap, etablering, mångkultur, inkludering, exkludering. Åk 3 såg filmen ”Welcome” och efteråt diskuterades filmen. För åk 1 och åk 2 genomfördes en föreläsning med Kadir Merail – som föreläser om inkludering. Detta skedde genom ett samarbete med ”Angeläget” Amnesty. Valentina Velasques, Uddevalla kommuns demokrati- och ungdomssamordnare presenterade sig och LUPP-undersökningen, ett verktyg för att utvärdera kommunens ungdomspolitik. Åk2, arbetade med frågor kring med integration och fick möta Amnesty och skolans FN-förening. Åk1 Integrationsmöte mellan IM-elever och SA-elever med spökbollsturnering samt fika.
 - 2) **Identitet och självkänsla:** Temat var ”Må bra”. Journalisten Emanuel Karlsten föreläste den 2/3 för åk 1 och åk2. Initiativ till detta kom från FN- elevföreningen på skolan. Föreläsningen handlade om sociala medier. Prevention – Må bättre (Hälsa och ohälsa) om psykisk hälsa. Åk 1 och åk2 filmvisning/ valbar film. Ex. ”My name is Khan”, ”På liv och död”, ”Älska mig om du törs”, ”Äta sova dö”, ”Kärlek vid första slaget”. Åk 3 besökte Framtidsmässa/ jobbmässa i Agnebergshallen och deltog i seminarium om utbildning/yrkesval. SYV var ansvariga.
 - 3) **Kärlek och sexualitet.** Föreläsning av Joakim Lamotte den 10/5, om sexuella trakasserier och kränkande språkbruk. Efter föreläsningen arbetade eleverna med frågor som anknöt till föreläsningen samt utifrån LUPP statistikens siffror som visar på sexuella trakasserier diskuterades hur man kan förebygga och förhindra sexuella trakasserier. Flera av klasserna såg ett avsnitt från ”Skam”, där en tjej blir utsatt för sexuella övergrepp, och även om hon mår dåligt över det så bestämmer hon sig för att anmäla det som hänt, med stöd av sina vänner.

Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning mellan årskurser och program

- ✓ Vi genomförde ett gemensamt luciafirande för hela Agneberg.
- ✓ Vi genomförde en gemensam skolavslutning för hela Agneberg
- ✓ På SPINT har elever planerat och genomfört SPINT-dagar med gemensamma aktiviteter över årskurserna i syfte att öka trivsel och sammanhållning.
- ✓ På SA har spökbollsturnering över årskurserna anordnats i syfte att öka trivsel och sammanhållning. Elever har varit med i planering och genomförande.

Göra handlingsplanen mer känd

- ✓ Vi har fortsatt arbetet med att förtydliga våra rutiner om när och hur information om lagstiftning och Agnebergs handlingsplan skall ske.
- ✓ Vi har förtydligat årshjulet för likabehandlingsarbetet.

Utsatta platser i skolan

- ✓ Vi har bytt ut lås på lås på toaletterna.
- ✓ Vi har fört diskussioner om var våra övervakningskameror är placerade och gjort vissa justeringar bland annat har området utanför SPINT-salarna fått kameraövervakning.
- ✓ Vi har tillfälligt begränsat antalet entredörrar till vissa områden i skolan, för att öka tryggheten i skolan.
- ✓ Vi har gjort schemajusteringar och styrt om elever till andra skolhus för att minska köerna till matsalen och motverka konflikter i matkön.

Främjande insatser och övergripande ramar

Kontinuerligt arbete med riktlinjer, rutiner, handlingsplan och årshjul

Augusti-September:

Klassindelning och gruppindelning genomförs av rektor och administratörer och i detta arbete tas diskrimineringsgrunderna samt elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Varje ämnesgrupp lämnar till sin rektor en plan för hur man arbetar med värdegrundsfrågor. I planen skall finnas ett särskilt fokus på hur man arbetar för att motverka kränkning och diskriminering med konkreta aktiviteter angivna.

I Vid höstterminens start under lärarnas första arbetsveckor skall en genomgång av förslaget till ny handlingsplan göras för all personal på Agneberg.

Vid terminsstart och på något av de första klassråden skall elevansvarig lärare gå igenom och diskutera förslag till plan med eleverna. Eventuella synpunkter förs vidare till rektor. Färdig handlingsplan presenteras senast sista september. Planen läggs ut på hemsidan, skickas ut i mejl till personal och delar av planen (årets mål och aktiviteter) redovisas på skolans intern TV.

Vid terminsstart informerar och diskuterar elevansvarig lärare och eleverna om skolans värdegrund (Agnebergsandan) och ordningsregler diskuteras och fastsälls via klassråd, programråd och HSG (hussamverkansgrupp). I skolans informationsskrift, Handbok ABC, som alla elever får vid skolstart i år ett finns skolans regler och policys i olika frågor angivna. ABC finns också tillgänglig på skolans hemsida.

I samband med att eleverna får kvittera ut de bärbara datorer som lånar av skolan diskuteras vilken värdegrund som gäller vid användandet av datorerna t.ex. hur vi uppträder mot varandra på sociala medier och eleverna får skriva under ett avtal om vilka regler som gäller.

September-oktober:

Vid föräldramötet i åk 1 som genomförs senast 15/10 ges information om Diskrimineringslagen och Skollagens kap 6 om åtgärder mot kränkande behandling och handlingsplanen.

Under september-oktober görs en skyddsronad på skolan och där ingår också en trivsel- och trygghetsronad. Vid ronden deltar skolans elevskyddsombud.

Mars-april-maj:

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling sker genom en elevenkät som genomförs i mars. Resultatet av enkäten redovisas för personalen på APT (Arbetsplatsträff) i april och tar emot förslag på nya mål och åtgärder. Elevansvarig lärare redovisar för klassen på ett klassråd under april/maj och senast sista skolveckan ges eleverna möjlighet att ge förslag på nya mål och åtgärder till nästa års plan.

Kontinuerligt under läsåret:

All organisering och planering av utbildningen som t ex antagning, schemaläggning, klassindelning och lokalutnyttjande görs med hänsyn till att inte någon skall diskrimineras utifrån diskrimineringsgrunderna. Varje ny förändring eller beslut skall alltid granskas utifrån lagens krav.

Vid varje APT (Arbetsplatsträff för personal) och HSG (Husgemensamma samverkans möten), skall det finnas en punkt som tar upp frågor kring diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att då stämma av hur arbetet fortlöper och om det finns aktuella frågor att lyfta till diskussion. Arbetet dokumenteras i protokoll från mötet.

Undervisningen skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde. Varje lärare skall i sin planering av undervisningsformer och vid genomförande av undervisningen vara uppmärksam på att motverka kränkning och diskriminering.

Rektor ansvarar för att ämnesträffar planeras in under läsåret. Vid ämnesträffarna följer lärarna upp hur de inom ämnet har arbetat för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Planering och genomförda aktiviteter dokumenteras i minnesanteckningarna och följs upp vid nästa ämnesträff.

Varje enskild lärare planerar och dokumenterar hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling i sin undervisning. Dokumentation sker i lärarnas ordinarie kurs- och lektionsplanering. Lärarna följer upp arbetet i sin ordinarie utvärderingar som sker under läsåret och vid läsårsslut i UTV5.

Vid skolans tre temadagar skall ett särskilt fokus riktas mot att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Vid en av skolans tre temadagar skall innehållet på temadagen styras av resultatet från elevenkäten.

Eleverna har möjlighet att kontinuerligt ta upp frågor kring trivsel och trygghet i klassråden, programråd, till elevskyddsombuden och HSG. Elevskyddsombuden deltar i HSG.

Vid utvecklingssamtalen och hälsosamtalen tas elevens studiesituation upp, bland annat utifrån planens vision om trygghet, utveckling och trivsel. Elevansvarig lärare och skolsköterska rapporterar vid behov till rektor.

En viktig del för skolans trivsel och ett viktig led i vårt arbete med likabehandling är skolans café som är centralt beläget i skolan. Cafét blir en naturlig mötesplats för elever och personal och att vuxna vistas tillsammans med eleverna i deras upphållsutrymme bidrar till att skapa trygghet för eleverna.

Organisation för elevers medverkan

Klassråd minst en gång i månaden dock alltid i anslutning till programråd. Frågor om t.ex. trivsel och trygghet kan lyftas av elever i klassen som kan fatta beslut om att föra frågan vidare till programråd eller direkt till rektor. På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Klassrådet utser två representanter till programrådet.

Programråd (elever och skolpersonal) sker minst två gånger per termin. I programrådet behandlas bl.a. de frågor som klassrepresentanterna fått i uppdrag att föra vidare, frågor till och från HSG och frågor som rektor eller annan personal vill ta upp med eleverna. På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling och uppföljningen dokumenteras i protokollet. I programrådet skall resultatet från elevenkäten och de olika klassernas förslag på åtgärder behandlas. Vissa av frågorna går vidare till HSG. Andra frågor besvaras vid mötet eller någon får i uppdrag att utreda frågan vidare och återkomma med svar/lösning. Klassrepresentanterna tar också med sig frågor och förslag från t.ex. rektor att diskutera i klassråden och sedan återkoppla till rektor eller programråd. Programråden utser elevskyddsombud.

Elevskyddsombud: Varje program utser minst två elevskyddsombud. Elevskyddsombudet deltar i HSG. Elevskyddsombuden deltar också vid skolans trivsel- och trygghetsrond och i arbetet med att utvärdera och upprätta skolans handlingsplan mot kränkande behandling samt i skolans fortlöpande arbete med att motverka diskriminering.

HSG sker 4 gånger per termin och då närvarar alla rektorer i huset samt fackliga representanter, skyddsombud och elevskyddsombud. HSG:s syfte är att behandla husövergripande frågor och informera om verksamheten. Arbetsmiljöfrågor och frågor kring skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling finns alltid med på dagordningen och dokumenteras i protokollet från mötet. Många frågor och synpunkter som behandlas i HSG kommer från APT och programråd.

Två gånger per läsår genomförs **utvecklingssamtal** med elever där vårdnadshavare erbjuds att medverka. Frågor kring trivsel, arbetsmiljö, diskriminering och kränkande behandling ingår i utvecklingssamtalet. Vid behov förs frågor vidare till elevhälsa och rektor.

Vid planering av tjänster, schema och gruppindelning tas diskrimineringsgrunderna och elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Kartläggning

Under vårterminen genomfördes en elevenkät som alla elever på skolan gavs möjlighet att under lektionstid svara på. Frågorna i enkäten behandlar trivsel, bemötande, diskriminering och kränkande behandling och genomförs årligen. Brukarenkät och LUPP genomförs regelbundet och även där finns frågor som anknyter till trivsel, trygghet och bemötande.

Resultaten från de olika enkäterna tas med i de utvärderingar av skolans kvalitetsarbete som genomförs - dels programvis bland lärarna, dels i övriga personalgrupper i slutet på läsåret eller i början på höstterminen. Utvärderingarna ligger sedan till grund för när de olika personal- och arbetsgrupperna formulerar sina mål för nästa läsår. Möjlighet att kontinuerligt under läsåret diskutera och lämna synpunkter kring dessa frågor finns i klassråd, programråd, APT och HSG.

Förebyggande insatser

Prioriterade områden

Då antalet elever som svarade på enkäten har minskat så behöver vi göra en insats under kommande läsår för att förbättra deltagandet i enkäten. En målsättning för läsåret är därför att öka svarfrekvensen till minst 70 %. Vi behöver också fortsätta arbetet med att göra planen mer känd för elever och lärare. Enkäten visade också på ett behov öka tryggheten i vissa av skolans utrymmen såsom korridorer, matsalen, receptionen och vid biljardborden. Av enkäten framgick också att områdena sexualitet och religion/etnicitet var de områden som eleverna önskade lägga ett särskilt fokus på. Ett viktigt mål för läsåret är att skapa nya rutiner och riktlinjer utifrån den nya diskrimineringslagen och anpassa handlingsplanen utifrån dessa.

Åtgärder för 2017/18

Genomföra tre temadagar med följande tema:

- 1) **Demokrati och förståelse:** Tanken är att samtliga elever ska arbeta med temat "Civillikage", och ett förslag är att se filmen "John Hron" och ha diskussioner om temat utifrån filmen. För år 1 planeras att de skall lyssna till Bahaa som ska berätta om sin flykt till Sverige. Några klasser kommer att möta besökare från Sydafrika och bland annat få höra på en föreläsning om Apartheid. Detta besök ska förarbetas med filmen om Nelson Mandela "Vägen till frihet".
- 2) **Identitet och självkänsla.** För år 1 och år 2 planeras en föreläsning av Aron Andersson som är äventyrare, föreläsare och inspiratör. Som första person i rullstol har han bl.a. bestigit Kebnekaise och Kilimanjaro, simmat över Ålands hav, armcyklat från Malmö till Paris och skidat 300 kilometer över Antarktis till Sydpolen. Han kommer att föreläsa om positiv mental inställning. Och att det inte alltid är målet som är viktigast. Konsten är att kunna njuta av vägen dit. För år 3 planeras en Framtidsmässa.
- 3) **Kärlek och sexualitet:** För år 1 och 2 planeras en föreläsning av Susanne Hägglund som handlar om byte av kön.

Planerade aktiviteter

- Förändring av duschutrymmen i Agnebergshallen så att elever kan duscha utan insyn.
- Genomföra information/utbildning kring nya diskrimineringslagen och nya riktlinjer och rutiner.
- Utforma nya riktlinjer och rutiner för hur skolan kontinuerligt arbetar för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Uppdatera skolans Trivsel- och trygghetsenkät så att den stämmer överens med de nya riktlinjerna.
- Elever från IM genomför preparandutbildning och miljöpraktik på Agneberg. Målet med gymnasiepraktiken är att öka inkludering/ integration genom att underlätta för IM elever att göra ett bra val till gymnasiet samt underlätta övergången från IM till ett nationellt gymnasieprogram.

- Gemensam kompetensutveckling för Uddevalla gymnasieskola planeras inom följande områden studieresultat och motivation samt om integration/inkludering med fokus på språk och kunskapsutvecklande arbetsätt.
- Kompetensutveckling för lärare, elevhälsa och administratörer på Agneberg om elevhälsoplanen och hur skolan arbetar med anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.
- Öka svarsfrekvensen på elevenkäten genom att:
 - Elevansvarig lärare informerar om vikten av att svara på elevenkäten.
 - Rektor följer upp vilka klasser som har låg svarsfrekvens och påminner vid behov.
- Ett ökat fokus på de skolans riktlinjer och handlingsplan genom att:
 - Varje ämnesgrupp lämnar en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området och för hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling frågor i undervisningen.
 - Lärarna visar och förtydligar sambandet med innehållet i undervisningen och skolans handlingsplan.
 - Varje enskild lärare planerar och dokumenterar hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling i sin undervisning. Dokumentation sker i lärarnas ordinarie kurs- och lektionsplanering. Lärarna följer upp arbetet i sin ordinarie utvärdering som sker under läsåret.
- Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning inom klassen mellan årskurser och program.
- Genomföra aktiviteter för att motverka kränkande språkbruk.
- Genomföra ett FN-rollspel för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3 – mänskliga rättigheter, konfliktlösning, perspektiv och förståelse.

Exempel på hur man inom olika ämnen arbetar med värdegrundsfrågor

- I ämnet **svenska** ska eleverna utveckla förmåga att använda texter, film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse för andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärld. Skönlitteratur ger unika möjligheter att leva sig in i olika livsöden och behandlar ofta genus, etnicitet, ålder och klass. Vi har medvetet valt texter med syfte att belysa normkritiska frågor och använder dessa som underlag för reflektion och diskussion. Värdegrundsfrågor kommer in i ett flertal moment i svenskämnet. I svenska 3 har feministisk tolkningsmetod tagits upp bland litteraturvetenskapliga teorier. Alla ettor på SA/SPINT ska under läsåret skriva en utredande text om fult språk; vad som anses vara fult språk och i vilka situationer det kan accepteras resp. inte accepteras. Dessutom kommer flera ettor att läsa romanen ”Jag, En”, vilken utmanar könsnormer.
- Inom ämnet **engelska** ingår värdegrundsfrågor och normkritiskt tänkande som en naturlig del i centralt innehåll och ämnets syfte. Vi arbetar inom olika projekt i alla engelskkurser, eleverna ser filmer och diskuterar begrepp som kultur, identitet, fördomar. I engelska har

lärare och elever stor frihet att välja form och stoff utifrån vad som kan väcka intresse och ge kunskap om de engelskspråkiga länderna. Många av exemplen är en film som kombineras med artiklar och andra texter i kombination med diskussioner som ofta avslutas med en skrivuppgift. Eleverna får upp ögonen för andra sätt att se livet. Eleverna får mer kunskap och större förståelse. Intresse väcks för andra kulturer och tolkningar av livet. Kommande läsår kommer vi att fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor. Många projekt gör vi varje år med samma teman men med lite nya inslag och uppdateringar.

- Inom ämnet **psykologi** berör vi normer, värderingar, attityder och fördomar på många sätt. I områden som rör personlighetspsykologi och psykisk ohälsa finns också inslag av normkritiskt förhållningssätt när det gäller t.ex. begreppet normalitet och inställningen till psykisk respektive fysisk ohälsa. Värdegrundsfrågor ingår som en naturlig del i psykologikurserna. Socialpsykologi syftar till att eleven ska förstå individens roll i gruppen och samspelet med andra människor. Vi tar upp klassiska experiment, gör övningar och visar film, som på olika sätt berör dessa frågor. När vi behandlar områden som varför vissa personer överanvänder försvarsmekanismer diskuterar vi också varför vissa personer kan uppfattas som avvikande. Psykologikurserna är genomsvrade av arbete med normer, värderingar och identitet eftersom kurserna berör vad som formar människors beteende, känslor och tankar. Ett konkret exempel är att vi ser på en film (Die Welle) som bygger på en verklig händelse. Den handlar om elever på en gymnasieskola i Tyskland som får vara med om en projektvecka "Anarki". Veckan är ett sociologiskt experiment där eleverna utsätts för alla de mekanismer som finns i ett totalitärt samhälle. Sedan diskuterar vi frågor till filmen i form av seminarier.
- Inom ämnet **filosofi** kommer värdegrundsdiskussioner tas upp i momentet etik exempel genom textanalys med fokus på genus, normer, ideal och mänskliga rättigheter. Inom momentet nutida filosofiska inriktningar arbetar vi med rollspel och ställer oss frågor kring genus, rättvisa och vad ett gott samhälle är för något?
- Ett centralt begrepp i **religionskunskapsämnet** är *mångfald*. Vi lever i ett religiöst pluralistiskt samhälle, där utövare av många religioner, livsåskådningar och kulturella traditioner lever sida vid sida. Genom att göra studiebesök, se film, läsa människors egna berättelser samt diskutera tro, tankar och värderingar, som styr hur vi väljer att leva våra liv, blir mångfalden tydlig och samtidigt visar det sig många gånger att människor i grunden tänker och tror väldigt lika.

Under läsåret 2017-2018 kommer våra klasser åka på studiebesök, SPINT-eleverna besöker det hinduiska templet och moskén. På samhällsprogrammet planeras studiebesök till t.ex. Shiaförsamlingen på Dalaberg och synagogan i Göteborg. Klasserna kommer få möta Mats Watting som föreläser om Hinduism och Hare Krishna-rörelsen. På SA kommer eleverna se filmer, t.ex. "Från Sverige till himlen", där Anna Lindman reser i det andliga Sverige och besöker utövare av världsreligioner och livsåskådningar. På alla program kommer vi att diskutera frågor som t.ex. religiösa klädregler och matregler. I en diskussion där det råder öppenhet och nyfikenhet lär sig eleverna att se olika perspektiv och bli normkritiska.

Ett av religionskunskapens centrala mål är: Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet. *En människas identitet formas på grundval av en rad olika faktorer, identiteten - såsom hon uppfattar den eller som den uppfattas av andra - är komplex och i viss mån föränderlig. Det innebär att man i ämnet kan studera människors identiteter på ett mer problematiserande och nyanserat sätt. Genom att t.ex. göra övningarna: "Osynliga lappar", en övning som handlar om hur vi delar in människor i olika kategorier och som får oss att bli medvetna om, samt reflektera över, vilka konsekvenser detta får. "Vem är vem? – Bilden av den andre", en övning som visar de förutfattade meningarna vi alla bär på, medvetet eller omedvetet och får oss att reflektera över frågor som rör alla människors lika värde. Två lärare kommer gå en fortbildning som skolverket anordnar tillsammans med forum för levande historia: Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan*

- Inom ämnet **samhällskunskap** ingår i kursen mänskliga rättigheter som ett självklart inslag, liksom frågor om olika diskrimineringsgrunder. Artiklar, övningar och examinationer är riktade mot dessa områden. Nedan listar vi några exempel på konkreta övningar vi gjort i våra klasser över kortare och längre perioder. Under vårt FN-rollspel får eleverna bl.a. lära sig om rättigheter och diskriminering. Dessutom handlar det komplexa och svåra i att förändra och uppnå förbättringar i världen. Fackuppsatsen handlar om jämställdhet i Sverige, historiskt och idag. Vilka hinder och svårigheter är viktigast att överkomma för att få tillstånd varaktiga förbättringar? Folk och försvars "Minister för en dag" är ett annat exempel på rollspel där eleverna får träna sig i att agera i en komplex verklighet där alltifrån miljö till ekonomi till fattigdom står i fokus. Under läsåret 2017/2018 kommer vi fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor kopplade till mänskliga rättigheter, likabehandling och demokrati.
- Inom ämnet **geografi** arbetar vi bland annat med ett spel om resursfördelning i världen som illustrerar hur orättvisa förutsättningarna är runt om jorden. Detta är ett viktigt perspektiv när man diskuterar invandring och flyktingar.
- Inom ämnet **naturlära** har lärarna lagt vikt vid ett respektfullt bemötande i det dagliga arbetet i klassrummet, elev-elev såväl som elev-lärare. Eleverna har övats i att förstå begrepp och processer genom att prata med varandra. För att det skall fungera måste eleverna känna sig trygga. Vi arbetar mycket med att få ett accepterande klassrumsklimat där det är OK att inte förstå och där vi hjälper varandra att förstå.

Momentet om liv celler genetik och genteknik avslutas med en debatt/debattartikel med fokus på genteknik och etik t ex frågor om fosterdiagnostik, embryogallring att använda genetisk information som t.ex. PKU-registret.

I momentet om sex och samlevnad undervisar eleverna bland annat om könets utveckling i fosterstadiet, sexuell läggning och identitet och om den obefintliga mödomshinnan. I momentet ingår bl. a filmen "myten om mödomshinnan" (UR), filmklippet consent tea och filmklipp om könsnormer. Eleverna använder kunskaperna i diskussioner om genus, makt, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, fördomar och normer i samhället.

I momentet om vår konsumtion och hållbar utveckling fördjupar eleverna sig i frågor om konsumentens ansvar i förhållande till FN:s deklARATION om mänskliga rättigheter och hållbarhetsmålen. Målet är att öka elevernas medvetenhet om att de själva kan göra egna val och också att de som samhällsmedborgare kan påverka utvecklingen för hållbar utveckling. SPINT samarbetade med samhällskunskap.

Att arbeta med filmproduktion öppnar upp för samtal och att diskutera etik-frågor får eleverna inte bara formulera sina egna åsikter utan också möta klasskamraternas.

I momentet om hållbar utveckling kommer SPINT och SA att arbeta tillsammans med samhällskunskap, eleverna kommer att skriva ett PM.

- Inom ämnet **historia** arbetar vi med värdegrundsfrågor när vi tar upp frågor om demokrati och mänskliga rättigheter. På ett naturligt sätt kommer detta fram när vi talar om franska revolutionen och upplysningens syn på människan eller amerikanska revolutionen och självständighetsförklaringen eller när vi talar om imperialismen, nazism och fascism, eller när vi talar om Sveriges historia och samerna, konventikelplakatet eller genusperspektivet i t.ex. sexuallagstiftningen på 1800/1900-tal. När vi arbetar med historiebok, pratar vi om vilken inställning vi idag har till våra svenska symboler och hur vår nationalism tar sig uttryck vid t.ex. landskamper och högtidsfiranden. Vår undervisning berör människor och deras livsvillkor i historien. Vår undervisning genomsyras av att tänka kritiskt kring våra normer som ofta ställs i kontrast till dåtidens, men det uppmanar också till distansering och omvärdering av våra egna nutida, vilket förhoppningsvis leder till acceptans, förståelse och öppenhet. Ingen historielärare missar att undervisa om de mänskliga rättigheterna i samband med franska revolutionen, eller försöker skapa historisk empati för de utsatta grupperna genom historien.
- Inom de **ekonomiska kurserna** kommer frågor kring värdegrunden in när man talar om företagens samhällsansvar och hur t.ex. företag arbetar med frågor som genus, jämställdhet, hållbar utveckling och miljöansvar.

Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling

Rutiner för elev

Om du som elev känner dig kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis din elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller din rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn har blivit kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis ditt barns elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller ditt barns rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar den vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för personal

Om du som personal på skolan upplever att en elev på skolan blir kränkt, diskriminerad eller trakasserad så är du skyldig att anmäla detta till rektor för utredning. Anmälan skall göras skriftligt via blankett (anmälan kränkande behandling). Om en elev kommer till dig för att göra en anmälan så är du skyldig att hjälpa eleven att fylla i en anmälningsblankett och lämna vidare till rektor. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för rektor

Rektor utreder sedan ärendet och beslutar om eventuella åtgärder. Rektor är skyldig att anmäla ärendet till Barn- och utbildningsnämnden enligt rutiner på hemsidan.